

Plaça Nova, vestigis de l'antic castell d'Olesa

Olesa de Montserrat

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Plaça Nova
Alçada: 124

Coordenades:

Latitud: 41.54561
Longitud: 1.8939
UTM Est (X): 407746
UTM Nord (Y): 4599918

Classificació

Número de fitxa 08147 - 134
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XV-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Jaciment molt parcialment conservat.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN (BOE 5/05/49); Pla Especial de Protecció d'Olesa de M (14/06/94)
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari Sí: CCAA 13818
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social

Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament d'Olesa de Montserrat. Pl. Fèlix Figueras Aragay, s/n
Fitxes associades:	
	<u>Torre del Rellotge (antic castell d'Olesa)</u>
	<u>Santa Maria d'Olesa</u>
	<u>Carrers del nucli originari d'Olesa</u>
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 03/10/2011 - 02:00

Descripció

Al costat de la Plaça Nova d'Olesa hi ha la Torre del Rellotge, vestigi del castell medieval d'Olesa. En una rasa oberta a la plaça l'any 1994 s'hi va detectar un estrat amb materials ceràmics dels segles XIV i XV. Això va motivar la realització d'un petit sondeig arqueològic al peu de la torre i es comprovà que el seu parament exterior continuava uns 5 metres per sota del nivell actual de la plaça, que degué ser sobreaixecada en el segles XIV-XV. Així mateix, l'any 1998 a la plaça Nova s'hi va realitzar una prospecció geolèctrica que va permetre la identificació del traçat d'un carrer i un conjunt d'edificacions alineades al centre de la plaça, les quals van ser arrasades després de la pesta l'any 1375, quan es creà l'anomenada Plaça Nova.

Història

El castell d'Olesa estava situat damunt d'un petit turó, al costat de l'església i ja està documentat en època alt medieval. En un primer moment devia consistir en una torre o fortificació (que no s'ha conservat) envoltada per un recinte murallat força ampli, fet amb un aparell de característiques romàniques del qual fins ben entrat el segle XX encara se'n conservava una part. Al segle XIV tota la jurisdicció civil i criminal passà a mans del monestir de Montserrat. Probablement devia ser en aquesta època quan el castell s'engrandí, al mateix temps que creixia la vila. El castell estava situat lleugerament al nord d'on actualment hi ha la rectoria, i tan sols se n'ha conservat un arc apuntat, restes d'algun mur i un finestral gòtic geminat, que més tard es va traslladar a la façana de migdia de la Rectoria. Així mateix, el recinte exterior constava de dues torres (una d'elles era la del campanar, que era més alt que l'actual Torre del rellotge) i una mena de baluard a l'angle nord-oest. La muralla exterior aprofitava l'important desnivell que hi ha en aquest sector. L'any 1315 hi ha constància que la universitat d'Olesa va construir la Casa del Comú al pati del castell. El 1728, tal com indica una inscripció en una finestra, la torre es va restaurar i consolidar. Els baixos de la torre van acollir la presó (que ja està documentada l'any 1712) fins al segle XIX, quan es va cedir per transformar-la en l'actual campanar. Al segle XIX les dependències de l'Ajuntament foren ampliades i, entre d'altres usos, incloïen l'escola fins l'any 1929. L'any 1994, amb motiu de les obres de pavimentació de la plaça, s'hi va portar a terme una excavació d'urgència, dirigida per David Olivares, i l'any 1998 s'hi van portar a terme unes prospeccions arqueològiques geolèctriques, dirigides per Narcís Carulla i Alfred Mauri.

Bibliografia

Anònim (1934). Vida Olesana, núm. 120 AA.DD. (1994). "La Plaça nova", Centre Muntanyenc i de Recerques Olesà. Butlletí mensual. 1987: núm. 57 (desembre) CARULLA, Narcís; MAURI, Alfred (1998, inèdit). Memòria dels treballs de prospecció arqueològica portats a terme a la plaça de la Cendra i a la plaça

Nova d'Olesa de Montserrat. FUSTÉ, Ramon; GALLOFRE, Isidre (1980). Inventari de protecció del patrimoni cultural europeu. Arxiu històric COAC. GONZÁLEZ BASCHWITZ, José; OBRADORS, Xavier (2006). Pla Especial de Protecció i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic d'Olesa de Montserrat. Ajuntament d'Olesa de Montserrat. Fitxa A-03 MAURI MARTÍ, Alfred (2010). L'origen del nucli antic: la sagrera d'Olesa de Montserrat. Col·lecció Quaderns d'Olesa, 2, Ajuntament d'Olesa de Montserrat; Arxiu Parroquial d'Olesa de Montserrat.

